

VESZPRÉMI MEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Négy évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lekezesek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot
Egyes szám ára a csütörtöli lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:
Uj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.
Telefon: 174.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusíthatnak.

Jobbra-balra.

A munkapárti fővárosi lapok szemére hányják a koalíciós kormánynak, hogy a király születésnapja alkalmából rendjelekkel és címekkel felkészített politikusok felterjesztésénél teljesen mellőzték a munkapártiakat, így például Szász Károly a képviselőház elnöke sem kapott kitüntetést. Ellenben ők, a koalíciósok annál mohóbban kaptak azok után, még a „demokrata” Vázsonyi Vilmos is megkapta a polgári érdemkeresztet. — Hát bizony csak így mérik az igazságot koalícióséknál. Ha a munkapárti kormány alatt kapott valaki kitüntetést, akkor ők ordítottak legjobban, hogy „korrupció!” Most ellenben a grófok demokrata háziújsádjaja sem irigylik a keresztet, ha azt a nyakában viselheti.

Ami pedig Szász Károly és a többi munkapárti mellőzését illeti, hát ezzel az azt hisszük — úgy vannak ezek az urak, mint néhai báró Fráth Ferenc, Veszprémvármegye boldog emlékü főispánja volt egy megyebizottsági tagnak az ő személye ellen irányult támadásával.

— Azt szőgyelleném — mondotta egy megyegyűlésen — ha t. bizottsági tag ur dicsőre.

Szász Károlyék is bizonyára azt szőgyellenék, ha ez a kormány felterjesztette volna őket kitüntetésre.

A fekete kéz.

Nem az amerikai rablóbandaé, hanem a magyarországi kormányváltások főmesterév, amely annyiban mindenestre hasonlatos amahhoz, hogy épp olyan láthatatlan, mint az mialatt a gyilkot kiszemelt áldozata szívébe döfi. Most önként jelentkezett.

De nehogy azt hidd jó magyarom, hogy katonának, ó nem! Ezt csak Tisza István tette meg, miután hűségese sáfarkodását az ország dolgai körül bevégezte. Hanem miniszterelnöknek jelentkezett, mert éppen azt a körülményt, hogy Tisza most a harctéren védi a hazát, alkalmasnak találta arra, hogy mérgező egyű tőrét orozva a Tiszát követő munkapárt szívébe mártsa. Hogy e végből előbb egyik beteg emberét is le kellett szurnia, azzal a fekete kéz fekete célja érdekében mit sem törődik.

Ezek után már bizonyára kitalál-tad kedves magyarom, hogy gróf András Gyuláról, az alkotmánypárt vezéréől, Tisza esküdt ellenségéről van szó. Ez egy emlékiratot küldött a királyhoz, amelyben kijelentette, hogy

az Esterházy kormány két hónapi működése semmi kedvezményt nem mutatott föl a mivel Esterházy is alkotmánypárti s így munkálkodásáért, illetőleg semmivéveséért e pártnak kell a felelősséget viselni, *legjobb lesz tehát, ha a miniszterelnökséget ő, a párt vezére veszi át.* Majd azután ő megcsinálja, amit Esterházy nem csinált meg.

Arról persze egy szót sem szól az emlékirat, hogy *mindjárt Tiszák lemondása után* miért nem vállalkozott András a miniszterelnökségre, s hogy miért választja erre éppen azt az időpontot, amikor Tisza a harctéren van. Hiszen köztudomású, hogy fiatal gyakorlatlan Esterházyznak ő volt a sugója, hát a *„legjobb”* volna neki, hogy mikép kell az ügyeket intézni! Az is ősi szabás mindenki előtt, hogy András végül apósa gróf Károlyi Mihálynak, akit Tisza ellen igen ügyesen bírt mozgósítani annakidején. Hát miért nem fekézte a vejét, hogy ne csináljon annyi alkalmatlanságot Esterházyznak és okvetetlenkedésével *ne akadályozza meg az általános választójog megvalósításában?* — Ezekről nem szól az emlékirat.

De nem is szólhat. Mert Andrásnak a hirhedt a fekete grófnak, nem kell sem választójog, sem semmiféle demokratikus alkotás, hanem csak Tisza feje kellett. De ahhoz gyáva volt, hogy ő szálljon szembe azzal a hatalmas államférfiúval, aki még minden mérközésükkel vereséget szenvedett, azért küldte előrsnek Esterházyt. Most azonban, hogy a vezér egy másfajta igazi csatába ment, most szeretné annak táborát felbomlasztani, hogy a mikorra Tisza hazajön, már ne legyen párt, amelynek az élére állhasson.

No hát nem fogja elérni a fekete gróf ur. S majd meg fogja látni, hogy a nemzet szent javai fölött örökös munkapárton van még elég jó vezér, de még több hűséges közkatona, akik megmarkolják az ő gyilkolásra emelt fekete kezét s ha kell le is török azt — örök időkre.

Politikai hírek.

— **Vármegyénk új főispánja.** Mult heti hiradásunkhoz képest őfelsége a kormány előterjesztésére kinevezte Veszprémvármegye főispánjává dr. *Rainprecht* Antalt. A kinevezés a vasárnapi hivatalos lapban jelent meg

több főispáni kinevezéssel kapcsolatban és így hangzik:

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére előtényeni Nagy Olivér dr. magyar királyi udvari tanácsos, jogakadémiai tanárt Krassó-Szörény vármegye, Steuer György dr. miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt Torontál vármegye, Morvay Zsigmond dr. földbírtokos, járási főszolgabíró Ugocea vármegye, *Rainprecht Antal dr. főbírtokost Veszprém vármegye és Ember Géza ítéldőláblai bírói címmel és jelleggel felruházott törvényszáki bírót Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott város főispánjává kinevezem.*

Kelt Reichenauban, 1917. évi augusztus hó 17. én.

Károly s. k.

Ugron Gábor s. k.

A kormányválság. Azaz, hogy már nem válság. Vagy talán még nem válság? Így is úgy is lehet mondani. Oly rohamosan követik ugyanis egymást az események, hogy a sajtónak, kivált a vidéki sajtónak szinte lehetetlen velük lépést tartani. — Még mai vezércikkünk arról szól, hogy *Andrassy* Gyula akarja vállalni egy koncentrációs kabinet élén a miniszterelnökséget, amint, hogy valóban ilyen értelmi memorandumot küldött a királyhoz. S ime már ki van nevezve az új miniszterelnök: *Wekerle* Sándor.

Meglepő a hirtelen fordulat, de megérthető. Andrassy még sokkal *elleneszevessebb* miniszterelnök lett volna, mint Esterházy, akire senki sem haragudott s ellenfelei is csak sajnálni tudták. (Sajnálni való is volt, hogy finom érzésével olyan tülekedő bandába került, mint a koalíció.) És Andrassy *külpolitikája* sem megbízható, ezért nem lehetett ő a kormány feje. Az öreg *Wekerle* ellenben, akinek gyomra többet elbir Esterházyénál és kipróbált politikus, sokkal rokoszenesebb mint Andrassy. Persze, hogy *miképp* fogja megvalósítani az Esterházy kormány programját, amelyet *aláírta*, az más kérdés. Lehet, hogy egyáltalán nem is akarja, csak aláírta. A munkapárt egyelőre *várakozási* álláspontot foglal el vele szemben, amíg nem tudja, hogy mit akar. — Az új kabinetből kiválik *Grätz* Gusztáv a népszerű miniszter s helyette is *Wekerle* lesz, viszont gróf *Hadik* János a közlelékezési hivatal elnöke élelmezési miniszter lesz.

— **Uj miniszterek.** A király még az Esterházy kormány előterjesztésére gróf *Zichy* Aladárt horvát miniszterből szeméye körüli miniszterré, gróf *Bathányi* Tivadart szeméye körüli minisztert tárcanélküli miniszterré, dr. *Vázsonyi* Vilmos igazságügyminisztert tárcanélküli miniszterré, *Unkelhauser* Károly bonyák tartományi főnököt horvát miniszterré, *Grecsák* Károly ig. államtitkárt igazságügyminiszterré és dr. *Földes* Béla orsz. képviselőt tárcanélküli miniszterré nevezte ki. Már le is tették az esküt.

— **A kormány új lapja.** Uj lapot csinál a kormány magának. De mivel a papír kevés, hát előbb megvárja néhány esti lapot s azokból kibrikálja össze a saját orgánnumait. Szép lesz.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Arz jelentése.

(Aug. 18.) Kelet: Összes szákmány Focsi környéki harcok kezdetétől 200 tiszt 11.000-nél több legénység, 118 géppuska és 35 ágyú. Grosescitől délre honvédek és lóról szállt cs. és kir. lovasság bravurosan hátrább lükték ellenséget, miközben 45 tisztet, 1600 legényt, 18 géppuskát és 1 ágyút hoztak. Trencsényi 15. honvéd ezred 8. százada egymaga 600 foglyot ejtett Briscicánál Holdától északra szegedi 302. honvédek magaslatokon megfutamtítottak egy támadó orosz zászlóalját s nagyszámu hadiszert szákmányoltak.

(Aug. 19.) Kelet: Jul 19, a zborovi győzelem óta 655 tisztet, és 41.300 fő legényt fogtunk el. Szákmány: 257 ágyú, 546 géppuska, 191 aknavető, 50.000 puska, nagy löszertőmeg, 25.000 gézvédő álarc 14.000 páncélautomobil, 15 teherautomobil, 2 páncélvonat, 6 megrakott vasúti vonat, 26 mozdony, 210 vasutikocsi, több repülőgép és jelentékeny élelmi-szer. — Olasz harcér: Isonzó fronton tegnap kitört súlyos tűzérési harcok ma reggeltől Mrzli Vrh és tengerpart között egész területre kiterjednek. Olasz ágyú- és aknavető tömegtűz messze túlterjed lövészvonalainkon. — Újgeceink válaszul olasz arcvonal-mögötti csapatgyülekezéseket ágyúzzák.

Német jelentés.

(Aug. 18.) Nyugat: Flandriai csata második napját fegyvernemeink és gyögságunk javunkra döntötte el. Angol hadsereg szine-java francia támogatással támadt 16-án. Ysertől Lysig 30 kilométeren tombolt a csata. Diegrachtennél, Wartje-Wartnál, Langemarcknál, St. Julienne, Warnetonnál, Roulers—Henin—Ypern felé vívó uton s Artoisban Loos mellett értek el időleges sikereket de szívós viaskodás és ellentámadásokkal csak mindentűt visszavertük. Másutt rohamaik már állásaink előtt összeomlottak. Angolok legsúlyosabb áldozatai ellenre védelemben teljesen győzelmet arattunk. Francia tüzőlő st. quentini székesegyház beomlott és elégett. — Aisne mentén Cerninnél megfúszult francia résztámadások. Werdunnél legerősebb tüzérszata. Maas parton badeniak előrelöttek Caurieres erdőben s ellenséges műveket szétrombolván 600 foglyot hoztak — 16 repülőgépet lelőttünk. Br. Richthofen százados 58. Dostler főhadnagy 25. győzelmét aratta.

(Aug. 19.) Nyugat: Flandriában tűzharc, tengerpart mentén Ypern táján rendkívüli hevességre fokozódott. Elkeseredett harc után Langemarckot elvesztették a falu körül fogtunk helyet. Lensnél megsemmisítő tűznök támadást csirájában elfojtotta. Éjjeli gyengébb előretéréseket visszavertünk. — Chemin des Dameson Cerninél, Champagneban kivált Cornielle hegyen Moronvillersnél élénk tűzértűz. Werdun északi részében délben újra kitört tüzkar késő éjjelji tartott. — 26 repülőt és 4 költött léggömböt löttünk le. Dostler fhgy. 26. Müller tisztihelyettes 22., Guttman fhgy. 29. és 30. győzelmét aratta.

Magánértesüléseink.

A XI. Isonzó-csata.

Vezérkarunk értesítése szerint a tizenegyedik Isonzó-csata teljes erővel fellángolt, amely azonban már eddig is véres vereséggel járt az olaszokra. Csupán aug. 19-én 3000 foglyot ejtettünk. A hivatalos jelentést helyszűke miatt csak legközelebb közölhetjük.

2200 orosz.

A németek Marasceninél 2200 oroszot fogtak el aug. 20-án.

Művészi képtárlat

a veszprémi Nemzeti Kaszinó termében.

Margitay Tihamér
Tölgyessy Arthur
Kézdy Kovács L.
Heyer Arthur
Berkes Antal
Glatzer Ármin
Neogrady Antal
Zorkóczy Gyula
Gergely Imre
R. Istvánfy Gabriella
Jámbor Lajos
Boemm Ritta
Katonáné Madarász Á.
Pálya Celesztin
" Károly
válogatott műveiből.

Beléptidij 60 fill. a helybeli Vöröskereszt javára.

Szives pártfogást kér

HARMATI MIKSA
budapesti műkereskedő.
T. bejeg.

A béke felé.

A pápa békejavaslatára.

A római pápa békejegyzéke immár hivatalos szövegében a pápai hivatalos lap által közzétéve is ismeretes s nagyjában megegyezik a lapunk legutóbbi számában közölt tudósításunkkal. Mégis azzal a különbséggel, hogy a Balkán-államokat névszerint nem sorolja fel, csupán általánosságban említi fel, hogy ezekkel az államokkal szemben is érvényesíteni kell az engedékenység szellemét. Ez értelemben jelöli meg Örményországot is. A jegyzék általában minden államban jó hatást gyakorolt s noha az ántánt lapok, kivált az olasz szabadkömüves sajtó hevesen tüzel ellene, a legtöbb lap tisztellel és a békére való reménnyel kommentálja. Különösen melegen foglalkozik vele a monarchia és Németország sajtója, a amely utóbbi lehetők mondja annak alapján a béketárgyalások megkezdését.

A stockholmi konferencia.

A pápai békekezdeményezésre féltékeny nemzetközi szociálizmus, amelynek nivója a háború alatt ugy is leszállott, most ösztönözve van a jegyzék által. S noha az ántánt kormányok megtagadják az utlevelek kiadását a stockholmi konferenciára utazni szándékozó szociálistáktól, ez nem csüggeszt el a kedvüket, sőt fokozza. Valószínű ugyan, hogy elhalasztják az e hó 25-én tervezett konferenciát, de azért meg fogják tartani azt. Legelőbb erre vall az angol munkástanács magartatása, amely a Lloyd Georggal összeveszett Henderson volt munkásmiszternek szavazott bizalmat és tiltakozott az angol kormánytól. És ide nyilatkoznak Troelstra hollandi képviselő és Huysmann francia szociálista vezetők is, sőt hír szerint a szajnaiak Thomas francia munkásmiszter is Hendersonéhoz hasonló lemondásra akarják kényszeríteni az

utlevelek kiadásának megtagadása miatt. Kerenszky orosz miniszterelnök persze kertel és mentegét, hogy most nem ad utlevelet.

Az orosz forradalom.

Forr, kavarg minden a nélkül, hogy bármiféle kibontakozás jelei észlelhetők volnának. A finn országgyűlés sem akar belemenyugodni oroszok felszámolásába s az ukránok is forrongnak, a kezdők gyűléseznek és Kornilov abszolút hatalmát követelik. Sőt legújában a tatárok is megszólaltak és mohamedán ezredék felállítását követelik. Litvánia pedig a autonomiát proklamált. Rodzianko a дума elnöke Kerenszky ellen fordult, az kertel, hazudozik és gyilkoltatja saját katonáit (már eddig 20.000-et végeztetett ki), mialatt jónak látja Pétervárról elpakkolni és áthelyezni a kormány székhelyét Moszkvába. A cári család is — az ellenforradalomtól való félelmükben — Szibériába szállították és a cárt minden katonai rangjától megfosztották. Persze elszedték a pénzt is jó orosz szokás szerint. A fejtelenség egyébként még most is tart. Naponta voltak zavargások, legutóbb asszonyok által rendezve, Chosztov volt minisztert letartóztatták, Stürmert szabadságolták, bombákat helyeztek el a taurai palotában, az alkotmányozó gyűlést pedig bizonytalan időre elhalasztották, nehogy véletlenül alkotmányhoz jusson a cári igát lerázott, de most Kerenszky diktátort hátán hordó barom: a muszka nép. A cár visszahozására irányuló ellenforradalmi törekvések és hasonló kedveskedések foynak a nagy, tótágast álló birodalomban s nem is lesz addig rend, amíg cár, Kerenszkyék, munkástanács és a többiek akarata ellenére meg nem lesz a béke. Ez pedig meg lesz.

Hirek.

— Szent István napja. Mint minden évben, ugy az idén is kegyelettel ünnepejték. Veszprémben d. e. 9 órakor a székesegyházban hivatalos mise volt, amelyen dr. Rédei Gyula c. püspök celebrált. Gyancsak istentisztelet volt a többi felekezetek templomában is. A város pedig nemzeti lobogódiszbe öltözött.

— Mária Terézia rendjel. A király születésnapja alkalmából több kitüntetett közt Arz Arthur vezérkari főnöknek és Szurmai Sándor honvédelmi miniszternek is a Mária Terézia rendjel nagykeresztjét adományozta.

— A megyéspüspök eskütétele. Rott Nándor veszprémi megyéspüspök eskütétele Szent István napján e hó 20-án volt fent a királyi várban ünneplés keretben. 11 óra gyűlék egybe a hivatalos személyiségek s a püspök őfelsége kezébe tette az esküt. Mint zászlósúr Esterházy Miklós herceg főpohárnokmester szerepelt, míg a kormány részéről a beteg gróf Apponyi Albert kultuszminiszter helyett gróf Eszterházy Móríc miniszterelnök segédkezett. Eskümintát dr. Schröder Ervin közökt. miniszteri tanácsos olvasta fel.

— A honvédelmi miniszter előléptetése. Ő felsége Szurmai Sándor honvédelmi miniszter altábornagyot gyalogsági tábornokká nevezte ki.

— Aranymise. Udvardy Ferenc nyug. plebános, szentszéki tanácsos Szt. István napján mondotta aranymiséjét az Angolkisasszonyok templomában.

— Új tábornok. A király Pfendesack Béla honvédezt, a várpalotai gyakorlóter jeles képzettségű, kiváló parancsnokát tábornokká nevezte ki. — Utódja Glatz Győző alezredes lett.

— A balatonszabadli gyermekszanatórium felavatása. Az első hadiárva-gyermekszanatóriumot a király képviselőjének Miksa királyi hercegnek jelenlétében Balatonszabadin nem — amint tervezve volt —

Szent István napján nyitották meg, hanem augusztus 26-án, vasárnap avatják föl. Az avatáson a hadügyminiszter is képviselteti magát ragdandí Fluck Béla tábornaggal. Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter személyesen vesz részt az ünnepség-n. Az avatóbeszédet Rott Nándor az új veszprémi püspök mondja, akinek ez lesz első szereplése mint a veszprémi egyházmegye főpásztorának. A szövetséges államok konzulái valamennyien bejelentették, hogy megjelennek az ünnepségen; amelyre a vendégeket a Déli vasutól augusztus 26-án, vasárnap reggel 7 óra 40 perckor különvonat viszi. E vonatra a meghívó előmutatása mellett lehet csak felszállani külön jegy váltása nélkül. A tisztikar tagjai tábori ruhában jelennek meg, egyébként pedig a ruházat nyári. A balaton-szabadii gyermekszanatórium javára Décsy Gyula a síófoki strandon augusztus 19-én és 20-án monstre mozgóelőadást rendez a szabadban, az avató-ünnepségen pedig mozgófénykép főlvételeket készít. Az avató-ünnepségre vonatkozóan felvilágosítással a Zsófia Gyermekszanatórium (Budapest, Stáhlly utca 15., József (15—55) szolgálat). A szép intézetben ez idő szerint 125 gyermek van. Ezek közül 59 katolikus (47,2 százalék), 48 izraelita (38,4 százalék), 16 református (12,8 százalék) és 3 ágostai hitvallású (1,6 százalék), nem árva 117 (93,6 százalék).

Törzstisztek előléptetése. A király aug. 1-ével számítható ranggal több jeles törzstisztelet léptetett elő. A kinevezettek mindegyike nemcsak mint kiváló katona, hanem mint kedves, igaz úriember a polgárság részéről is általános tiszteletnek és becsülésnek örvend. Az előléptett törzstisztek a következők: nagyváradai Istvánffy Miklós alezredes, aki ezredessé, Nagy László alezredes címet és jeleget és Glatz Gusztáv őrnagy, akik alezredessé léptek elő. Mindhárom törzstiszt a 31. honvéd gyalogezred állományába tartozik. A 7. h. tábori ágyuzezrednél pedig Kvall Győző őrnagyot alezredessé és Kurucz Károly századost őrnaggyá.

Táblabírók. A király a legutóbbi bírói kinevezések alkalmával dr. Strausz Sándor, dr. Bajóti Ödön veszprémi kir. törvényszéki bíróknak és dr. Boda Antal veszprémi kir. vezető járásbíróknak a kir. ítélőtáblai bírói címet és jeleget adományozta.

Katonai kinevezések. Őfelsége aug. 1-én házietreideink körében a következő tiszteletet léptette elő: a 31. honvéd gyalogezrednél a tényleges állományban: Molenda Rezső, főhadnagyot századossá; Lárecz László, Major Rezső, Kanássy Géza és Horváth Zoltán hadnagyokat főhadnaggyá. A tartalékban: Fárágó Frigyes, Szűcs Ede és Boór Ágoston hadnagyokat főhadnaggyá; Sauer Oszkár, Papp Imre, Fulöp József, Schumacher Károly, Drenyovszky András, Sárkány Barnabás, Rosenzweig Jenő, Kukorely Pál, Kerényi Andor, Zsoldos Gyula, Modrovics János, Mórocz Mihály, Borbély László, Péti Szilveszter, Szalay Gábor Suly Endre, Hamerschmidt Ernő, Frölich József, Lehmann József, Stefanics Kálmán, Jármí Kőmives György, Hübsch Ernő, Papp Béla, Takács László és Reichenfeld Gyula zászlósokat hadnaggyá; egészségügyi zászlóssá Sente Varga János e. é. önkéntest. A 7. honvéd tábori ágyuzezrednél a tényleges állományban: Payer Ernő főhadnagyot századossá, Mayer Kálmán hadnagyot főhadnaggyá. A tartalékban: Bátor Viktor, Marek László, Rottmann Elemér, csekei Vass Tibor, Detre László, dr. Ringbauer Ferenc, Mészáros László, Leimdorfer Pál, Haidekker Antal, Lord Mór zászlósokat hadnaggyá. A szolgálaton kívüli viszonyban: Németh Mihály hadnagyot főhadnaggyá. A 7. honvéd huszárezrednél a tartalékban. Laykauf Lajos, Ditrői Zoltán, Adolf Iván, Leheti Ferenc, Meller Kálmán, Popesku János, és Malavovszky Sándor zászlósokat hadnaggyá. A 31. népf. parancsnokság nyilvántartásában: Weiszner Jakab hadnagyot főhadnaggyá, Lóth Kálmán, dr.

Marcali Márk, Lichtmann Miksa, Boroczky Kálmán, Grieschabach Ágost, Wizváry Miklós, Koncz Benő, Holler Márton, Breuer József, Jungi György és dr. Richter Béla tisztjelöltekét hadnaggyá.

Bíróági kinevezések. Schätzler István és Szabó Sándor veszprémi kir. törvényszéki bírók a VII. fizetési osztályba léptek elő.

A veszprémi szinpártoló egyesület javára ma este, azaz 23-án jótékony célú előadást rendez a szintársulat. Szinre kerül a *Névtelen asszony*. Nemcsak a jóhírű dráma de a szinpártoló egyesület is számíthat a közönség támogatására.

Halálozás. Id. Velly Ferenc tékin-télyes veszprémi kőfaragómester 70 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése nagy részvét mellett 21-én volt.

Uj ovoda Veszprémben és Pápán. A kultuszminiszter elrendelte, hogy Veszprémben harmadik állami ovoda szervezendő, Pápán pedig átveendő egy magán-ovoda.

Spanyolországban is? Spanyolországban, ahol már régebben érezhetőek voltak az elégedetlenség jelei, a munkások sztrájkba léptek, amely mozgalom fordalmi jelleget öltött. A legutóbbi jelentések szerint az anarchisztikus áramlatot sikerült a kormányának békés elem segítségével megfékezni.

Betörési kísérlet. Ugylátszik ez már divattá kezd válni Veszprémben, ahol — amint megírtuk — még a rendőrkapitány lakásával is megpróbálkoztak. Most újból ilyen kísérlet történt. Lapunk felelős szerkesztője ugyanis aki tudóhurujának gyógyítást véget a múlt hónapban már négyheti levegőváltáson volt, professzori tanácsra e hó 18-án családjával együtt újból üdülni ment Balatonalmádiba. Ez időre a Kossuth-Lajos utcai lakását, ahol a szerkesztőség is is van, megfelelő módra lezárta. Két nap mulva 20-án reggel ügyei elintézése végett Veszprémbe jött, amikor látta, hogy a lakást bezáró kulcs ajtó feszegetve s annak léce lefeszítve volt. Persze jelentést tett a rendőrségen, amely távolléte alatt figyelemmel fogja kísérni vajjon kik érdeklődnek oly melegen szerkesztőjék helyiségünk iránt.

Szeszfőző központ Veszprémben. A város tanácsa legutóbb tartott ülésén úgy határozott, hogy a központi szeszfőzőt melyet a pénzügyminiszter most engedélyezett, ideiglenesen a Tódeszky féle házban fogja berendezni.

Tűz. E hó 16-án Olaszfalut is meglátogatta a vörös kakas. Pegl János gazda cséplőgépjé fogott tüzet, amely csakhamar átcsapott a házakra s így több ház, termés, takarmány, állat és gazdasági felszerelés hamvadt el. A kár nagy.

Katonai ügyek. Sebesültek és betegek kitüntetése. A király megparancsolta, — írja a Külügy-Hadügy — hogy azokat a tiszteket, kik az ellenség előtt súlyosan vagy többször megsebesültek és egyáltalán nincsenek még kitüntetve, javaslatba kell hozni a hadidiszciplinens 3. osztály katonai érdemekesre a kardokkal. Megparancsolta tovább a király, hogy a megsebesült és megbetegedett, de eddig még ki nem tüntetett legénységi állományú egyéneket szintén megtisztelő jellel különböztessék meg a többiekől. — **Az arany vitézségi érmeseket hazahozzák a harctérről.** Ugyancsak a király legújában azt parancsolta meg, hogy az arany vitézségi érmével kitüntetett hősöket az arcvonalbeli szolgálatból ki kell vonni és a hadsereg körletében, vagy a mögöttes ország-részben kiképzési vizgálatra kell alkalmazni. Ez a rendelkezés kiterjed azokra az egyénekre is, kik az arany vitézségi érmet csak ezután fogják kiérdemelni. — **Az 51—52 éves önkénti beléptett népfölkelőket minél előbb, de legkésőbb 1917. évi szeptember hó 15-ig feltétlenül szabadságot kell, kivéve azokat,**

akik a tényleges katonai szolgálatban való meghagyása maguk kéri. — **Közlendő kell a dohányzást.** A hadseregtőparancsnokság elrendelte, hogy az olyan legénységi egyéneknek, akiknél az orvos az erős dohányzás káros hatását észleli, a dohányfogyasztást korlátozzák. Ugyanilyen intézkedések történtek a mögöttes ország-részben levő alakulatoknál is. — **Elítélt katonák szabadságoldsa.** Azok az elítélt katonák, akiknek a büntetése végrehajtását elhalasztották vagy félbeszakították, csakis a szabadságvesztés-büntetésük végrehajtása után helyezhetők át a nem tényleges viszonyba. A fent hivatkozott szabályzatnak ez a rendelkezése az 1865 és 1866-os évfolyamu emberek szabadságolására is kiterjed.

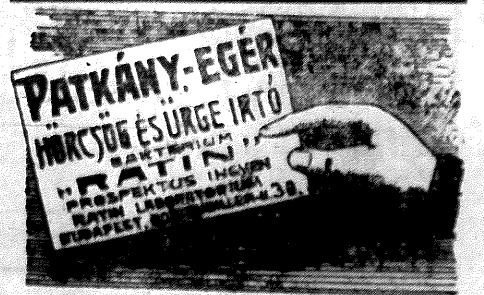
Színház.

Szombat, aug. 18 és vasárnap 19-én
A Gólem 3 három felvonásos dajjáték került először bemutatóra. Szövegét Kövessy Albert, zenéjét Gábor Andor verseire Virányi Jenő állította össze. Juda Löw ben Beccall tudományos prágai rabbi (Falussy) a monda szerint nagy tudásával Gólemet (Majtényi) egy emberi alakot teremtett, akit megtanított beszélni s gondolkodni. Ezen emberi alakkal akarta népét a rossztól megmenteni. Egyetlen leányát Mirjamot (Koronkay) Simeon (Gulyás) gazdag zsidónak szánta, de a leány a szegény Joachimot szerette. Rudolf császárnak feljelentés révén fülébe ment a Gólem-estet Simeon azért is, hogy a leányt nem kaphatja meg, kuruzslással vádolta meg a rabbit. Börlönbe hurcolták, de a császár csillagásza révén hamarosan kiszabadul azzal a feltétellel, hogy Gólemnek el kell tűnni a földről. A darab legnehezebb alakításai, a Gólemot Majtényi oldotta meg igen szép sikerrel. Nem volt kegyetlen szerepe Falussy-nak sem a rabbiaval. A császár csillagászat Krémer, az a tálatannos színész alakította. Mirjamot Koronkay bajos alakításában.

Vida Ius személyesítette pompásan. Gulyás a darab rendezője Simeon szerepében elismerést érdemel, ugyancsak Váradai a Dávidjával.

Vasárnap délután Nebántsvirág, hétfőn délután Tatarjárás volt soron. Este Szulamith Gulyás ügyes rendezésével került színre. Szulamithot Koronkay, Abigailt Vida Ius alakította. Mindkettőről egyformán elmondhatjuk, hogy szépen oldották meg nehéz szerepüket. Falussy abszolút kiváló alakításával, a szerccsen szolgát Váradai Izsó táncával kitűnően megoldotta.

Kedden, aug. 21-én Bernát bácsi 3 felvonásos vigjátékot mutatta be először Veszprémben a társulat. Irta Friedmann és Kottov. Az öreg Würzburger Bernát nagykereskedő (Majtényi) beleszerelt Rosenbergről prokuristájának (Krémer) bájos kis Málcái (Hevessy) leányába. Fia az ifjú Würzburger Pál pedig Málcásika hugát, Selmát (Virth) szereti, akit később feleségül is vesz. Selma szerepében mutatkozott be először az új művész, Virth Sári. Eleven, ügyes mozdulataival, kedves modorával már első este megszerették. Málcái szerepében Hevessy Marika igen kedves volt. A címszerepét Majtényi alakította kitűnő sikerrel. A prokuristát Krémer, Landshutter utazót Falussy mindketten kitűnően megoldották szerepüket. Gulyás Ellinger szerepében ügyes volt. Pál szerepében Bátoryt emeljük még ki.

A 7. honvéd pótlólag gazdasági hivatala elvállalja bármily mennyiségű réznek és egyéb takarmányoműveknek részért való lekaszáltatását és összetakarítását.

Érdeklődők jelentkezzenek fenti hivatal Veszprém, Kossuth Lajos-utca 42. szám alatti irodájában.

A főállamvelésügyi miniszterium által körlevélben „Raffia“ helyett ajánlott

szőlőkötözőfonal

100 százalékos natron cellulós-ból, elismerten megbízható minőségben, bármily mennyiségben legjutányosabban megrendelhető

Salgó és László cégnél

Budapest, V., Nádor-utca 20.

Mechanikai szövőde.

Zsák-, ponyva- és impregnálógyár.

Gyár Óbudán. Telefon: 160—82. és 163—16.

Sürgőnycim:

MAXALGÓ BUDAPEST.

LIPIK (Szlavonia)

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdőkkel egyesített gyógy-
penziók. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Radioaktív, alkalicus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS.

64° C

Eredeti svéd gyártmányu

WIKING aratógépeket,

kaszáló, marokrakó és
kévekötőgépeket szállít a

Magyar Általános gépgyár R. T.
Budapest, VI., Váci-ut 141.

Telefon 45—15.

Sürgőnycim: Magomobil.

Nagy tartalékrész raktár.

Viszketőség, sömör, rüh

leggyorsabban elmulasztja
a Dr. Flesch-féle eredeti

„BARNA-ZSIR“

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes Dr. Flesch-félel kérjünk.
Próba tégely 1.60 K, nagy tégely 3 K, családi tégely 9 K.

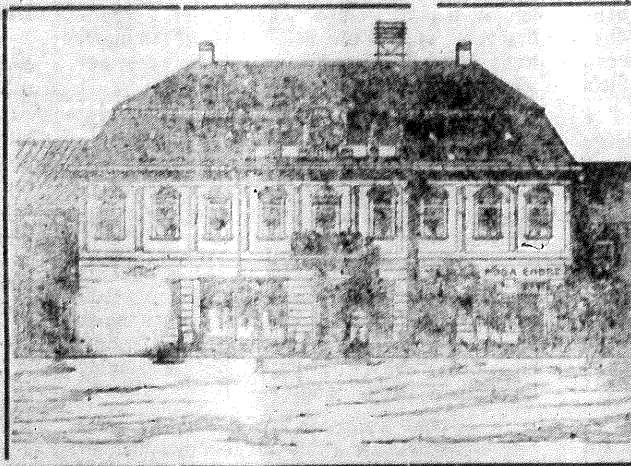
Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél Dr. Flesch E. „Korona“ gyógyszerháza, Győr.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.